

ACTA POLITOLOGICA

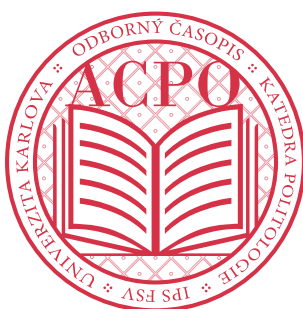
www.acpo.cz

RECENZOVANÝ ČASOPIS | PEER-REVIEWED JOURNAL

2020 | Vol. 12 | No. 2 | ISSN 1803-8220

BULA, Michal (2020). Zpráva z události: Politika a sport v současném světě. *Acta Politologica*. Vol. 12, no. 2, pp. 45–50. https://doi.org/10.14712/1803-8220/51_2019

Published: 27/04/2020

Tento článek podléhá autorským právům, kopírování a využívání jeho obsahu bez řádného odkazování na něj je považováno za plagiátorství a podléhá sankcím dle platné legislativy.

This article is protected by copyright. Copying and use of its content and presenting it as original research without proper citation is plagiarism, which is subject to legal sanctions.

Katedra politologie Institutu politologických studií

Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy

Department of Political Science, Institute of Political Studies

Faculty of Social Sciences, Charles University

ZPRÁVA Z UDÁLOSTI:

Politika a sport v současném světě

Michal Bula¹

Ač by to na první pohled nemuselo být patrné, politika a sportovní aktivity představují v dnešním světě úzce propojené fenomény. Mnohé režimy, jejichž fungování je spojeno s porušováním lidských práv, například využívají sport ke zlepšení své image na mezinárodní scéně. Sportovní kluby zase potřebují štědré sponzory. Sport též hraje významnou roli ve velmocenské diplomacii. Historie nejednou dokázala, že účast na sportovních kláních může změnit vztahy mezi dotýčnými státy. Stále výrazněji je sport také využíván coby nástroj mezinárodního rozvoje. Jedná se tedy o aktuální jev, ke kterému mají co říct výzkumníci z nejednoho odvětví sociální a politické vědy.² V závěrečných srpnových dnech se na půdě Katedry politologie a mezinárodních vztahů FF ZČU (Jungmannova 1, Plzeň) uskutečnila událost, jež tyto skutečnosti reflektovala.

Letní škola s názvem *Politika a sport v současném světě* organizovaná doktorem Jiřím Zákravským proběhla mezi 26. a 30. 8. 2019. Ve svém programu obsáhla již etablované badatele i teprve začínající výzkumníky, kteří se v rámci své profesní i akademické činnosti dotýkají sportovní tematiky mnohdy dosti rozdílným způsobem. Během akce tak kupříkladu zazněly příspěvky pojednávající o sportu z historické, politologické, sociologické, ekonomické nebo rozvojové perspektivy. Mezi přednášejícími bylo celkem 11 osob, z nichž každá nahlížela na ústřední téma odlišně. Účastníci letní školy taktéž měli příležitost poslechnout si výklad profesionálů pohybujících se přímo ve sportovním prostředí. Každá z přednášek byla následována diskuzí reagující na rozličné aspekty podnětných příspěvků.

První den byl vyhrazen problematice rozvoje. Nejprve vystoupila Eva Válková z Katedry sociologie Univerzity Karlovy se svým příspěvkem o sportovní rozvojové iniciativě v Brazílii. K tématu autorka přistupovala z perspektivy genderu. Posluchačům byl představen její etnografický výzkum, jenž probíhal v São Paulu. Na účast žen ve fotbalových zápasech je v Brazílii nahlíženo negativně. Zvýšená sportovní zátěž dle místních obyvatel vede k nabourávání jejich ženskosti. Dále nemohou tolik času věnovat péči o domácnost, rodinu nebo děti. Rozvojové aktivity, jichž se zde magistra Válková účastnila, napomáhaly

¹ Mgr. Michal Bula, doktorand na Katedře politologie a mezinárodních vztahů Fakulty filozofické Západočeské univerzity v Plzni (Jungmannova 1, 301 00 Plzeň). Kontakt: mbull@kap.zcu.cz. ResearcherID: G-7433-2019.

² Pro ilustraci šíře daného tématu můžeme uvést některé významné autory a studie zabývající se dotýčnou problematikou. Z anglosaského prostředí je vhodné zmínit dílo *Sports Diplomacy: Origins, Theory and Practice*, jehož autorem je Stuart Murray (2018), texty Jonathana Grixe a Paula Michaela Brannagana pojednávající o vlivu tzv. sportovních mega-událostí na image států (Grix, Brannagan, Houlihan 2015; Grix, Brannagan 2016; Grix, Brannagan, Lee 2019) či výzkum sociologa Barrieho Houlihana (1994; 1997), historika Jamese Antonyho Mangana (2008; 2010) nebo Davida McArdlea (2000; 2012), odborníka na právo. Rovněž ve střeoevropském regionu je možné nalézt vícero autorů, kteří na sebe upozornili svojí badatelskou činností v oblasti sportu a politiky. Opomenout bychom neměli například Michała Marcina Kobiereckého a jeho studie sportovních akcí prizmatem mezinárodních vztahů (Kobierecki 2016; Kobierecki 2019), práce historika Petra Roubala (2003; 2006), sociologa Dina Numerata (2008; 2009; 2010) či doktora Zákravského (2017; 2019) nebo publikaci *Športová diplomacia* od Ivana Štulajtera, Matúše Štulajtera a Danky Bartekové (Štulajter, Barteková, Štulajter 2013).

obdobné negativní postoje napravovat a posilovat postavení žen v tamní společnosti. Na své zkušenosti z terénu Válková (2020) navázala v lednu tohoto roku příspěvkem v prestižním americkém časopisu *International Review for the Sociology of Sport*.

Následně přednesla Simona Šafaříková z Katedry rozvojových studií na Univerzitě Palackého v Olomouci výklad na téma propojení sportu, rozvoje a politiky v současném světě. Doktorka Šafaříková má s danou problematikou dlouholeté zkušenosti a její články byly publikovány na stránkách nejednoho zahraničního periodika (Šafaříková 2011; Sobotová, Šafaříková, González Martínez 2016). Nejprve jmenovala množství různých příkladů využití sportovních aktivit pro rozvoj, aby poté zdůraznila, že sport již v dnešní době představuje regulérní nástroj pro řešení krizových situací i rozvojových problémů. Badatelka rovněž uvedla, že navzdory stále intenzivnější politické podpoře sportovních projektů pro rozvojové účely v akademickém prostředí přetrvává jistá skepse o efektivitě a pozitivních účincích daných iniciativ. Někteří kritičtí autoři například podotýkají, že sportovní iniciativy neslouží k dlouhodobým systémovým změnám, jež by se mohly odrážet na stavu dotyčné společnosti, a že sport není všelék na neduhy rozvojového světa.

V závěru prvního dne letní školy hovořila Sonia Ennafaa o praktických aspektech působení rozvojové organizace *Football for Development*, která využívá sportovní činnosti ke zlepšení života mládeže ze sociálně vyloučených lokalit. Posluchačům byla popsána historie uskupení, jeho rozmanitá činnost, obsah projektů pořádaných organizací či metodologie a strategie využívané jejími pracovníky. Více informací o této výchovné iniciativě lze získat například z jejího příspěvku v odborném měsíčníku *Řízení školy* (Ennafaa 2019) nebo přímo na webových stránkách projektu (Fotbal pro rozvoj 2020).

Úvodním příspěvkem následujícího dne byla prezentace sociologa Dina Numerata zaměřená na problematiku kolektivní paměti a politizace fotbalového fanouškovství. Docent Numerato pojednal o tom, jakým způsobem se projevuje kolektivní paměť fotbalových fanoušků (nostalgicky vzpomínajících například na „zlaté“ doby před přílišnou komercializací fotbalu) na jejich občanské politické angažovanosti. Během svého výkladu se dotknul jevů, proti nimž tyto fanouškovské skupiny protestují, cílů, za které bojují, nebo různých strategií využívaných k dosažení daných zájmů. Jeho výzkum se v průběhu posledních let dotýkal tematiky fotbalu, politiky a kultury sportovních fanoušků ve vícero akademických statích (Numerato 2016; Numerato 2018; Numerato, Giulianotti 2018).

Poté František Kolář, přední český odborník na historii olympionismu, jenž ve svých textech mnohdy řeší témata úzce spojená se sportem i politikou (Kolář 2010; Kolář 2015), hovořil o bojkotech olympijských her motivovaných politickými podněty. Centrem jeho zájmu byly zejména letní hry konané v letech 1980 a 1984, nicméně zmínil i mnohé další. Výchozím bodem byly olympijské hry pořádané v Berlíně roku 1936, kdy vůbec poprvé v historii zamýšlela nějaká země (ČSR) svojí neúčastí na hrách vyjádřit nesouhlas s politickým děním. Kolář se během svého detailního výkladu pokrývajícího několik dekád minulého století věnoval jednotlivým státům, jež chtěly bojkotu využít či tak učinily, politickým otázkám, které jejich postoj vyvolaly i historickému pozadí jednotlivých her.

Následovala přednáška Jana Děkanovského, který dorazil z Katedry mediálních studií na Metropolitní univerzitu Praha. Jejím tématem byla politická ideologie a způsoby její reprezentace sportovních úspěchů v kinematografii. Jednalo se o poslední výstup druhého dne letní školy. Posluchači se dozvěděli, že ve sportovních snímcích/dokumentech tzv. kulturní paměti (kdy je upřednostňována vzpomínaná historie společnosti daného národa před dějinnými fakty) bývají přítomny prvky mytizace, patosu, idealizace vlastní kultury

a dehonestace oponenta (většinou nejen sportovního, ale zároveň ideologického). Doktor Děkanovský rovněž podotkl, že pro adekvátní ideologické vyznění filmu kulturní paměti je využíváno spíše kolektivních sportů, při nichž se tým sportovců obvykle musí semknout, aby mohl uspět. Obdobnými myšlenkami se zabývají i další jeho studie (Děkanovský 2008; Děkanovský 2015; Děkanovský 2018).

Na počátku třetího dne události přednesl Michal Burian, ředitel Odboru muzeí Vojenského historického ústavu Praha, příspěvek o sudetoněmeckých nacionalistických tělovýchovných organizací a jejich působení v ČSR během období 1918–38. Tematiku propojení sportovních spolků s německou národní politikou zpracoval v průběhu předchozích dekád již v několika publikacích (Burian 2004; Burian 2012). Plukovník Burian nejprve posluchačům sdělil, že využití sportu jako prostředku propagandy politické ideologie proběhlo poprvé při letních olympijských hrách v Berlíně roku 1936. Po popisu historického pozadí problematiky sahajícího až ke vzniku turnerského hnutí na počátku 19. století se jeho výklad stočil k sudetoněmeckým nacionalistickým spolkům (v podstatě polovojenským jednotkám), které byly na území ČSR zakládány pod záminkou sportovních organizací. Jeho výstup se taktéž zaměřil na osobu Konráda Henleina, jenž byl aktivním turnerem, později se stal vůdcem Sudetoněmecké strany a stál u rozpadu ČSR.

Další přednáška se týkala tvorby sportovní legislativy na Slovensku v důsledku neúspěchu slovenské sportovní výpravy na olympijské hry v Londýně z roku 2012. Doktorka Zuzana Botiková z Katedry Sociologie na Masarykově univerzitě při výkladu prezentovala cíle a závěry své studie na výše uvedené téma. Jedním z ústředních problémů byla problematika vztahu společné (národní) identity a sportu, kdy je identita anonymního několikamilionového společenství formována skupinou několika známých sportovců a jejich výsledky. Každý národ si přeje být úspěšný a při sportovním neúspěchu pocituje potřebu reflektovat (ne)efektivnost národní sportovní politiky. Botiková zjišťovala, jakým způsobem je za těchto okolností možné ze sociologické perspektivy uchopit proces novelizace slovenské sportovní legislativy po fiasku z londýnských olympijských her. Výsledky svého výzkumu vzájemného působení mezi národní identitou, médií a sportem autorka publikovala již v předešlých letech (Botiková 2015).

Poslední výstup toho dne probíhal v prostorách LOGSPEED CZ Arény. Lucie Mužíková, marketingová manažerka a tisková mluvčí HC Škoda Plzeň, se v něm s účastníky letní školy podělila o své dlouholeté zkušenosti z marketingového oddělení nejvýznamnějšího hokejového klubu v Plzni. Při besedě měli posluchači možnost seznámit se s jejím příběhem či s množstvím zajímavých informací ze zákulisí plzeňské hokejové scény.

Následující den započal příspěvkem Tomáše Křivdy, odborníka ze sportovně-marketingového prostředí, jenž se zabýval komunikací a aktivací sponzoringu sportovních klání. Po nastínění historických kořenů sponzoringu se Křivda věnoval vývoji reklamních strategií. Cílem podniků nejprve bylo pouhé zviditelnění a budování povědomí o dané značce (následkem čehož se začala ve sportu objevovat loga výrobců), zatímco v současné době usilují o to stát se přímo součástí života fanoušků/potenciálních zákazníků. K tomu tyto komerční subjekty využívají tzv. aktivace sponzoringu. Jedná se například o praktiky, jakými je nabídka různých vstupenek a VIP zážitků pro návštěvníky sportovních akcí ze strany stadionů výměnou za registraci k produktu sponzora poskytujícího finance danému sportovišti, čímž vydělávají všechny tři strany.

Závěrečnou přednášku představovalo pojednání Jiřího Zákravského o cyklistice, sportovní diplomacii a nedemokratických režimech. Posluchačům nejprve byly objasněny základní teoretické koncepty, s nimiž bylo později operováno, jako měkká moc, veřejná

a sportovní diplomacie. Poté došlo na uvedení různých aktérů sportovní diplomacie a situací, při nichž se uchylují k využití sportu ke svým politickým cílům. Při výkladu se doktor Zákřavský soustředil především na cyklistiku. Dotyčné sportovní odvětví čelí úbytku sponzorů v důsledku dopingových afér či kontroverzí a je proto ochotno přijímat finanční prostředky od nedemokratických režimů, které na oplátku získávají příležitost pozitivně se zviditelnit. Rozličným situacím, při nichž je sportu v mezinárodním prostředí využíváno jakožto instrumentu zahraniční politiky států nebo pro dosažení nacionalistických a secesionistických ambicí různých frakcí se autor příspěvku věnuje v množství odborných textů (Zákřavský 2016; Zákřavský, Vargová 2017). Nově například v prestižním magazínu *Sport in Society* (Zákřavský, Leichtová 2020).

Součástí programu byly taktéž dobrovolné sportovní aktivity probíhající vždy ve volném čase po přednáškách, promítání dokumentárních snímků souvisejících se sportem a politikou či vypracování skupinových projektů. Akce cílila především na studenty vysokých škol, na své si ovšem přišli i mladí badatelé stojící na počátku své akademické kariéry či již zkušení výzkumníci, kteří rovněž mezi posluchači našli své místo. Veškerý obsah letní školy směřoval k cíli představit jejím účastníkům problematiku politiky a sportu z rozličných perspektiv a pojmut ji co nejkomplexněji. Odpovídala tomu pestrá náplň jednotlivých přednášek.

Závěrem je třeba dodat, že událost vzbudila pozitivní reakce a slušný divácký ohlas. Vzhledem k zájmu účastníků je nasnadě v budoucnu očekávat další ročníky letní školy, jež by mohly hlouběji prozkoumat komplexní vztah mezi sportovními odvětvími, politikou a diplomacií. Tematika propojení sportu s politickými otázkami představuje dosud nevytěžený prostor, v němž je stále možné objevovat nové a aktuální poznatky.

LITERATURA:

- BOTIKOVÁ, Zuzana (2015). „Doba bronzová“: Mediálne prepojenie národnej identity a športu – príklad „neúspechu“ slovenských športovcov na OH 2012. *Český lid*. Vol. 102, no. 2, pp. 151–171.
- BURIAN, Michal (2004). Deutscher Turnverband a československý stát v letech 1918-1933. In Waic, Marek (ed.). *Češi a Němci ve světě tělovýchovy a sportu*. Praha: Karolinum, pp. 53–66.
- BURIAN, Michal (2012). *Sudetoněmecké nacionalistické tělovýchovné organizace a československý stát v letech 1918 až 1938*. Praha: Karolinum.
- DĚKANOVSKÝ, Jan (2015). Sport, média a filmové umění. In Bútorová, Eva; Veverková, Veronika (eds.). *Úskalia žurnalistickej a masmediálnej komunikácie v súčasnosti*. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, pp. 54–64.
- DĚKANOVSKÝ, Jan (2008). *Sport, média a mýty. Zlatí hoši, královna bílé stopy a další moderní hrdinové*. Praha: Dokořán.
- DĚKANOVSKÝ, Jan (2018): Sportovní film jako médium kulturní paměti. *Jazyk a kultura*. Vol. 9, no. 2, pp. 14–22.
- ENNAFAA, Sonia (2019). Fotbal 3 jako nástroj vzdělávání a získávání dovedností pro život. Řízení školy [online]. 19. 2. 2019 [cit. 2020-02-06]. Dostupné z WWW: <<https://www.rizeniskoly.cz/cz/casopis/special-pro-stredni-skoly/fotbal-3-jako-nastroj-vzdelavani-a-ziskavani-dovednosti-pro-zivot.m-5605.html>>.

- FOTBAL PRO ROZVOJ (2020). *What We Do* [online; cit. 2020-02-06]. Dostupné z WWW: <<https://www.fotbalprorozvoj.org/>>.
- GRIX, Jonathan; BRANNAGAN, Paul Michael; HOULIHAN, Barrie (2015). Interrogating States' Soft Power Strategies. A Case Study of Sports Mega-Events in Brazil and the UK. *Global Society*. Vol. 29, no. 3, pp. 463–479. <https://doi.org/10.1080/13600826.2015.1047743>
- GRIX, Jonathan; BRANNAGAN, Paul Michael; LEE, Dona (2019). *Entering the Global Arena. Emerging States, Soft Power Strategies and Sports Mega-Events*. London: Palgrave Macmillan. <https://doi.org/10.1007/978-981-13-7952-9>
- GRIX, Jonathan; BRANNAGAN, Paul Michael (2016). Of Mechanisms and Myths. Conceptualising States' "Soft Power" Strategies through Sports Mega-Events. *Diplomacy and Statecraft*. Vol. 27, no. 2, pp. 251–272. <https://doi.org/10.1080/09592296.2016.1169791>
- HOULIHAN, Barrie (1994). Homogenization, Americanization, and Creolization of Sport. Varieties of Globalization. *Sociology of Sport Journal*. Vol. 11, no. 4, pp. 356–375. <https://doi.org/10.1123/ssj.11.4.356>
- HOULIHAN, Barrie (1997). Sport, National Identity and Public Policy. *Nations and Nationalism*. Vol. 3, no. 1, pp. 113–137. <https://doi.org/10.1111/j.1354-5078.1997.00113.x>
- KOBIERECKY, Michał Marcin (2016). Russia and Its International Image. From Sochi Olympic Games to Annexing Crimea. *International Studies. Interdisciplinary Political and Cultural Journal*. Vol. 18, no. 2, pp. 165–186. <https://doi.org/10.1515/ipcj-2016-0016>
- KOBIERECKY, Michał Marcin (2019). International Sports Organizations as Diplomatic Actors. The Case of FIFA Exerting Influence on States. *Środkowoeuropejskie Studia Polityczne*. Vol. 17, no. 2, pp. 105–116. <https://doi.org/10.14746/ssp.2019.2.6>
- KOLÁŘ, František (2010). Češi na aténských olympijských hrách v roce 1906. In Čaplovič, Miloslav et al. *Slovensko v dejinách 20. storočí. Kapitoly k spoločenským a vojensko-politickým udalostiam*. Bratislava: Vojenský historický ústav, pp. 337–345.
- KOLÁŘ, František (2015). Neúčast československých sportovců na XXIII. olympijských hrách 1984. In Kalous, Jan; Kolář, František (eds.). *Sport v komunistickém Československu 1945–1989*. Praha: Ústav pro studium totalitních režimů, pp. 196–207.
- MANGAN, James Anthony (2008). Prologue. Guarantees of Global Goodwill. Post-Olympic Legacies – Too Many Limping White Elephants?. *International Journal of the History of Sport*. Vol. 25, no. 14, pp. 1869–1883. <https://doi.org/10.1080/09523360802496148>
- MANGAN, James Anthony (2010). Soccer as Moral Training: Missionary Intentions and Imperial Legacies. *Soccer and Society*. Vol. 2, no. 2, pp. 41–56. <https://doi.org/10.1080/714004848>
- MCARDLE, David (2000). *Football Society & The Law. From Boot Money to Bosman*. Abingdon: Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781843140177>
- MCARDLE, David (2012). National law, domestic governance and global policy. A case study of anti-doping policy in Slovenia. *International Journal of Sport Policy*. Vol. 6, no. 1, pp. 1–17. <https://doi.org/10.1080/19406940.2012.662692>
- MURRAY, Stuart (2018). *Sports Diplomacy. Origins, Theory and Practice*. Abingdon: Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781351126960>
- NUMERATO, Dino (2016). Behind the Digital Curtain. Ethnography, Football Fan Activism and Social Change. *Qualitative Research*. Vol. 16, no. 5, pp. 575–591. <https://doi.org/10.1177/1468794115611207>
- NUMERATO, Dino (2010). Between Small Everyday Practices and Glorious Symbolic Acts: Sport-based Resistance Against the Communist Regime in Czechoslovakia. *Sport in So-*

- ciety. Vol. 13, no. 1, pp. 107–120. <https://doi.org/10.1080/17430430903377920>.
- NUMERATO, Dino (2008). Czech Sport Governing Bodies and Social Capital. *International Review for the Sociology of Sport*. Vol. 43, no. 1, pp. 21–34. <https://doi.org/10.1177/1012690208093469>
- NUMERATO, Dino (2018). *Football Fans, Activism and Social Change*. London: Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781315692302>
- NUMERATO, Dino; GIULIANOTTI, Richard. (2018). Citizen, Consumer, Citimer: The Interplay of Market and Political Identities within Contemporary Football Fan Cultures. *Journal of Consumer Culture*. Vol. 18, no. 2 pp. 336–355. <https://doi.org/10.1177/1469540517744692>
- NUMERATO, Dino (2009). The Institutionalization of Regional Public Sport Policy in the Czech Republic. *International Journal of Sport Policy and Politics*. Vol. 1, no. 1, pp. 13–30. <https://doi.org/10.1080/19406940802681236>
- ROUBAL, Petr (2006). „Dnes na Strahově promluví masy“. Proměna symboliky československých spartakiád 1955–1990. *Kuděj. Časopis pro kulturní dějiny*. Vol. 8, no. 2, pp. 79–89.
- ROUBAL, Petr (2003). Politics of Gymnastics. Mass Gymnastic Displays under Communism in Central and Eastern Europe. *Body and Society*. Vol. 9, no. 2, pp. 1–25. <https://doi.org/10.1177/1357034X030092001>
- SOBOTOVÁ, Lenka; ŠAFAŘÍKOVÁ, Simona; GONZÁLEZ MARTÍNEZ, María Alejandra (2016). Sport as a Tool for Development and Peace: Tackling Insecurity and Violence in the Urban Settlement Cazucá, Soacha, Colombia. *Qualitative Research in Sport, Exercise and Health*. Vol. 8, no. 5, pp. 519–534. <https://doi.org/10.1080/2159676X.2016.1214616>
- ŠAFAŘÍKOVÁ, Simona (2012). The Influence of Football on the Personal Development of Children in Uganda (using semistructured interviews). *Journal of Human Sport & Exercise*. Vol. 7, no. 1, pp. 173–177. [10.4100/jhse.2012.7.Proc1.19](https://doi.org/10.4100/jhse.2012.7.Proc1.19)
- ŠTULAJTER, Ivan; BARTEKOVÁ, Danka; ŠTULAJTER, Matúš (2013). Športová diplomacia. Banská Bystrica: Vydavateľstvo Belianum.
- VÁLKOVÁ, Eva (2020). ‘You’re Going to Teach My Son to Be *Viado*’: From ‘Girling’ to *Queering* Sport for Development? *International Review for the Sociology of Sport* [online]. 8. 1. 2020 [cit. 2020-02-07]. Dostupné z WWW: <<https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/1012690219894885>>. <https://doi.org/10.1177/1012690219894885>
- ZÁKRAVSKÝ, Jiří (2017). *Baskové v ofsajdu. Sport jako nástroj politiky nestátních národů. Případová studie fotbalu v Baskicku*. Praha: Dokořán.
- ZÁKRAVSKÝ, Jiří (2016). Basque National Football Team as a Political Tool. One Hundred Years Old Project and Its Changes (1915–2014). *Sport Science Review*. Vol. 25, no. 1-2, pp. 5–28. <http://doi.org/10.1515/ssr-2016-0001>
- ZÁKRAVSKÝ, Jiří; LEICHTOVÁ, Magda B. (2020). Cold War on Ice? Soviet Ice-hockey Dominance and Foreign Policy. *Sport in Society* [online]. 10. 2. 2020 [cit. 2020-02-13]. Dostupné z WWW: <<https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/17430437.2020.1723550>>. <https://doi.org/10.1080/17430437.2020.1723550>
- ZÁKRAVSKÝ, Jiří; VARGOVÁ, Kateřina (2017). Sportovní diplomacie KLDŘ: Únik z izolace?. *Politické vedy*. Vol. 20, no. 3, pp. 45–69.
- ZÁKRAVSKÝ, Jiří (2019). Sports Diplomacy of the State of Qatar and Its (Lack of) Success in the Czech Republic: Analysis of the Czech Nationwide Press in 2016. In GARDOCKI, Sylwester; Ożarowski, Rafał; Ulatowski, Rafał (eds.). *The Islamic World in International Relations*. Berlin: Peter Lang, pp. 143–155. <https://doi.org/10.3726/b15483>